

KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”

**ПРАВИЛНИК ЗА
УСТРОЙСТВОТО И
ДЕЙНОСТТА НА ФАКУЛТЕТА ПО
ПРИРОДНИ НАУКИ
ПРИ ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН
ПРЕСЛАВСКИ”**

**ШУМЕН
2016 г.**

ПРАВИЛНИК ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ФПН

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда основни положения за устройството, дейността и управлението на Факултета по природни науки (ФПН) в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), Закона за висшето образование (ЗВО), Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите, Правилника за устройството и дейността на Шуменския университет "Епископ Константин Преславски" (ПУД на ШУ), Правилника за структурата и организацията на учебния процес в Шуменски университет "Епископ Константин Преславски" (ПСОУП в ШУ), Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСБ), Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ПЗРАСБ), Правилника за развитието на академичния състав в ШУ „Епископ Константин Преславски” (ПРАС в ШУ), Правилника за вътрешният трудов ред в ШУ „Епископ Константин Преславски” (ПВТР).

Чл. 2. ФПН е основно звено на ШУ, което включва катедри, осъществяващи обучение на студенти (в бакалавърска и магистърска степен), докторанти, специализанти по специалности в следните области: природни науки (физически, химически, биологически, науки за Земята), аграрни науки и туризъм, педагогика на обучението по...

Чл. 3. Този Правилник е приет от Общото събрание на ФПН. Поправки, изменения и допълнения в него могат да се правят само с решение на Общото събрание (ОС).

Чл. 4. Спазването на този Правилник е задължително за всички преподаватели, служители и студенти на ФПН. Нарушението му се санкционира от Факултетския съвет.

II. СТРУКТУРА, ОРГАНИЗАЦИЯ, УПРАВЛЕНИЕ И СЪСТАВ НА ФПН

Чл. 5. Структурни звена на ФПН:

(1) Основни структурни звена на ФПН са катедрите. Те се създават по предложение на ФС с решение на ОС на ФПН и АС, а се преобразуват и закриват по предложение на КС и ФС с решение на ОС на ФПН и АС;

(2) ФПН включва следните катедри:

1. Аграрни науки и растителна защита;
2. Биология;
3. География и МОГ;
4. Експериментална физика и МОФ;
5. Теоретична и приложна физика;
6. Туризъм;
7. Химия.

(3) Към ФПН функционира Астрономически център.

(4) ФПН обучава студенти в ОКС "бакалавър", ОКС "магистър" и докторанти в ОНС "доктор" в следните професионални направления:

1. Педагогика на обучението по ... ;
2. Туризъм;

<i>Правилник за устройството и дейността на Факултета по природни науки</i>	<i>Издание 4</i>	<i>Редакция 8</i>	<i>02.12.2016</i>	<i>стр. 2 от 12</i>
---	------------------	-------------------	-------------------	---------------------

3. Физически науки;
4. Химически науки;
5. Биологически науки;
6. Науки за Земята;
7. Растителна защита.

(5) Във ФПН могат да се обучават студенти и по други специалности, разкрити по съответния законов ред.

Чл. 6. Органи за управление на ФПН са:

- (1) Общото събрание;
- (2) Факултетският съвет;
- (3) Деканът.

Чл. 7. Постоянни комисии към ФПН:

1. Комисия по оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академическия състав;
2. Комисия по атестация на академическия състав;
3. Комисия по трансфер на кредити;
4. Комисия по избора към ФС;
5. Други.

Чл. 8. Заседанията на колективните управленски органи са открити за членовете на академичния състав, докторантите, студентите, специализантите и служителите на Факултета.

Чл. 9. Органите за управление на ФПН и неговите катедри са мандатни. Мандатът им е 4 години. Той не се прекъсва при провеждане на частични избори.

Чл. 10. Лицата на ръководни длъжности Декан, Зам.-декани не могат да бъдат избирани на една и съща длъжност за повече от два последователни мандата.

Чл. 11. Всички ръководни изборни длъжности (Декан, Зам.-декани и Ръководители на катедри) се заемат от лица, които са на основен трудов договор във ФПН и към датата на избора им остават не по-малко от 2 години до навършване на пенсионна възраст.

III. ОБЩО СЪБРАНИЕ

Чл. 12. Общото събрание на ФПН се състои от членовете на академичния състав на основен трудов договор, от представители на административния персонал, студентите и докторантите във Факултета. Членовете на академичния състав са най-малко 70 на сто, а на студентите и докторантите – най-малко 15 на сто от състава на общото събрание.

Чл. 13. Структурният състав на Общото събрание се определя от ФС в съответствие с изискванията на чл. 11 от този Правилник.

Чл. 14. Структурният и списъчният състав на ОС на ФПН могат да бъдат актуализирани веднъж годишно, при постъпването на нови членове на академичния състав на ФПН, но не по-късно от 15-дневен срок преди датата на ОС, в съответствие с правомощията, делегирани им от чл. 26, ал. 3 от ЗВО.

Чл. 15. Общото събрание се свиква най-малко веднъж годишно от неговия Председател с предложение за дневен ред:

1. По решение на ФС.
2. По искане на Декана.
3. По писмено искане на най-малко $\frac{1}{4}$ от състава му в 14-дневен срок от депозиране на искането.

Чл. 16. При свикване на ОС членовете му се уведомяват писмено не по-късно от 7 дни преди провеждане на заседанието за датата, часа и мястото на заседанието, както и за предложения дневен ред.

Чл. 17. Заседанията на ОС са законни, ако присъстват най-малко $\frac{2}{3}$ от редуцирания му списъчен състав.

Чл. 18. При определяне на кворума по чл. 13 от списъчния състав на колективния орган за управление се изключват лицата в отпуск при временна нетрудоспособност, поради бременност, раждане, осиновяване или отглеждане на малко дете, или в командировка извън страната и напусналите работа във ФПН членове на ОС, но не повече от $\frac{1}{4}$ от броя на лицата в списъчния състав.

Чл. 19. Решенията се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите и с явно гласуване, освен ако не е предвидено друго в този Правилник или в други нормативни документи.

Чл. 20. ОС действа в съответствие с правомощията, делегирани му от чл. 26, ал. 5 от ЗВО.

- (1) избира с тайно гласуване за срока на мандата си Председател, Зам.-председател и Декан от хабилитираните си членове. Деканът и Зам.-деканите не могат да бъдат избирани за Председател и Зам.-председател на ОС;
- (2) определя числения състав на ФС и избира с тайно гласуване неговите членове;
- (3) обсъжда и приема годишния доклад на Декана за преподавателската и научноизследователска дейност във Факултета и за неговото състояние;
- (4) представява се от неговия Председател.

Чл. 21. Общото събрание има и следните правомощия:

- (1) предлага представители за Общото събрание и Академическия съвет на Университета;
- (2) приема планове за развитието на материалната база на ФПН, за управление на финансовите средства, предоставени от АС на Университета, както и за използването на средствата, придобити от допълнителни дейности; приема отчет за реализацията на този план;
- (3) приема и изменя Правилника за устройството и дейността на ФПН.

IV. ФАКУЛТЕТСКИ СЪВЕТ

Чл. 22. ФС е колективен орган за управление на ФПН, който включва представители на академичния състав на основен трудов договор, студенти и докторанти. Не по-малко от $\frac{3}{4}$ от членовете на Факултетския съвет са хабилитирани лица.

Чл. 23. Численият състав на ФС се определя от Общото събрание на Факултета.

<i>Правилник за устройството и дейността на Факултета по природни науки</i>	<i>Издание 4</i>	<i>Редакция 8</i>	<i>02.12.2016</i>	<i>стр. 4 от 12</i>
---	------------------	-------------------	-------------------	---------------------

Членовете на Факултетския съвет се избират с тайно гласуване. В периода между 2 заседания на ОС структурният и списъчният състав на ФС могат да се променят при спазване на изискванията на чл. 26, ал. 7 от ЗВО.

Чл. 24. Заседанията на ФС се свикват и ръководят от Декана. Те са законни, ако присъстват 2/3 от редуцирания му списъчен състав. ФС взема решения с явно гласуване с повече от половината от присъстващите или с тайно гласуване в случаите, предвидени в ЗВО, ПУД и други нормативни документи. С тайно гласуване и повече от половината от редуцирания си списъчен състав ФС избира преподаватели и докторанти за нуждите на учебния процес във Факултета.

(1) ФС избира с тайно гласуване Зам.-декани по предложение на Декана.

(2) ФС освобождава или отзовава Зам.-декани преди изтичане на мандата им в случаите, описани от чл. 35 в ЗВО.

(3) Зам.-декани или Ръководители на катедри, които не са членове на ФС участват в заседанията му със съвещателен глас.

Чл. 25. С тайно гласуване и повече от половината от редуцирания си списъчен състав ФС възлага часове (семинарни, практически и др. нелекционни занятия в ОКС „Бакалавър” на обучение в Университета) на студенти от горните курсове в качеството на демонстратори, в съответствие с чл. 26 от ПСОУП в ШУ.

Чл. 26. При екстремни ситуации (лоши метеорологични условия, усложнена пътна обстановка, неотложни командировки в чужбина), в които членове на ФС на ФПН не могат да присъстват лично на заседанията, решения с явно гласуване могат да се вземат неприсъствено, чрез осъществяване на аудио и/или видео връзка.

Чл. 27. ФС заседава поне веднъж месечно (с изключение на летните месеци) по предварително приет план. ФС може да бъде свикан и извънредно при писмено искане на най-малко 1/4 от членовете му и не по-късно от 14-дневен срок от депозирането на искането.

Чл. 28. ФС действа в съответствие с правомощията, делегирани му от чл. 26, ал. 7 и 8 от ЗВО.

Чл. 29. Факултетският съвет има и следните правомощия:

(1) прави предложения до Академическия съвет по предложение на Катедрени съвети за разкриване, преобразуване и закриване на специалности; за разкриване, преобразуване и закриване на катедри и обслужващи звена към Факултета;

(2) предлага на АС проекти на учебни планове и квалификационни характеристики по степени и специалности;

(3) утвърждава предложени от катедрите програми по действащите учебни планове на специалностите;

(4) прави предложения до ФС на други факултети в Университета, в които се осъществява обучение по дисциплини, водени от катедрите на ФПН, относно структурата на учебните планове, програмите за държавен изпит, учебни практики, кадрови и други въпроси, произтичащи от съвместната учебна и научна дейност;

(5) приема предложени от катедрите планове и програми за индивидуални специализации, както и за специализантски курсове по научни направления от Факултета, които могат да бъдат осигурени с преподаватели от специализираните катедри;

- (6) обсъжда и предлага на Академическия съвет за окончателно решение предложения за допускане до процедура за програмна акредитация (за разкриване на професионално направление) във Факултета;
- (7) обсъжда и приема докладите и материалите, свързани с институционалната акредитация на ШУ и програмна акредитация на специалностите, по които се осъществява обучение в рамките на Факултета;
- (8) утвърждава ръководители на катедрите във Факултета;
- (9) определя числения състав на постоянните комисии на Факултета и избира членовете им. Мандатът на тези органи е 4-годишен и съвпада с мандата на ФС. Избира временни комисии и определя техните функции. Постоянните комисии към ФПН работят по утвърдени от АС или ФС правилници;
- (10) предлага на АС обявяване на конкурси по чл. 50 от ЗВО;
- (11) оценяването на дисертационен труд и на кандидатите за академична длъжност „главен асистент”, „доцент” и „професор” се извършва от научно жури. За всяка конкретна процедура съставът му се предлага от първичното звено и се утвърждава от факултетския съвет;
- (12) изборът за заемане на академичните длъжности „главен асистент”, „доцент” и „професор” се извършва от хабилитирания състав на факултетския съвет с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав на хабилитираните лица. Заседанието е редовно, ако присъстват 2/3 от редуцирания състав на хабилитираните лица;
- (13) избира и повишава в длъжност нехабилитираните членове на академичния състав;
- (14) обсъжда и приема резултатите от атестирането на членовете на академичния състав на Факултета и в случаите на чл. 58, ал. 1, т. 6 от ЗВО и ги предлага на Ректора за решение;
- (15) приема отчетите на докторантите по изпълнение на индивидуалните им планове;
- (16) избира в съответствие с чл. 52 от ЗВО гост-преподаватели;
- (17) прави предложения до АС за утвърждаване на творчески и служебни отпуски, външни специализации, лекторати, командировки за работа по научни теми и договори, продължителен платен и неплатен отпуск;
- (18) прави предложение до АС за присъждане на почетното звание ”доктор хонорис кауза”;
- (19) изработва становище, относно сключването на договори с други учебни заведения и научни звена от страната и чужбина, с фондации и сдружения с идеална цел, чийто предмет на дейност е свързан с учебната и научноизследователската работа във ФПН;
- (20) взема решения по финансовата дейност на Факултета;
- (21) взема други решения, свързани с дейността на Факултета;
- (22) прави предложения пред ОС на ФПН и/или органите за управление на ШУ по въпроси, свързани с дейността и състоянието на Факултета.

Чл. 30. Участието в работата на ФС е задължително, освен в случаите на редукция, третирана от ЗВО.

V. ДЕКАН

Чл. 31. Деканът на ФПН е хабилитирано лице на основен трудов договор в ШУ. Избира се с тайно гласуване от ОС на ФПН с повече от половината от присъстващите на ОС.

Чл. 32. Деканът организира и ръководи дейността на ФПН и го представлява. По право е член на ФС и негов председател.

Правилник за устройството и дейността на Факултета по природни науки	Издание 4	Редакция 8	02.12.2016	стр. 6 от 12
---	-----------	------------	------------	--------------

Чл. 33. Деканът предлага на Факултетния съвет кандидатури на хабилитирани лица за заместник-декани.

Чл. 34. Деканът има и следните правомощия:

- (1) организира и контролира приема и подготовката на студентите, докторантите и специализантите от различните образователно-квалификационни степени на специалностите във ФПН;
- (2) подписва съвместно с Ректора дипломите за висше образование на завършилите студенти;
- (3) отговаря за подготовката и квалификацията на научно-преподавателските кадри във ФПН;
- (4) разпределя и контролира финансовите средства на Факултета и се разпорежда относно тяхното използване в съответствие с действащите нормативни документи и съгласно решенията на Общото събрание;
- (5) два пъти годишно (в края на март и края на октомври) Деканът внася във ФС информация за изразходването и разпределението на финансовите средства на ФПН;
- (6) дава съгласие за годишните отпуски на преподавателите и служителите във Факултета; контролира тяхното планомерно използване;
- (7) утвърждава преподаватели за курсови ръководители и контролира дейността им;
- (8) взема решения, относно молби на студенти за обучение по индивидуален план и насочва молбите за подготовка на индивидуалните планове към съответните курсови ръководители;
- (9) решава и/или дава мнение по студентски въпроси в съответствие с член 111 и 112 от ПСОУП;
- (10) определя със заповед, въз основа на доклад от ръководителя на съответната катедра, състава на изпитните комисии при особени случаи;
- (11) по предложение на КС внася доклад до Ректора за състава на комисии за провеждане на държавни изпити, асистентски и докторантски конкурси;
- (12) утвърждава график за явяване на изпити на студенти, записали условно съответната учебна година;
- (13) може да сформира Декански съвет като съвещателен орган по важни въпроси, който включва Декан, Зам.-декани и Ръководители на катедри.

Чл. 35. Контролира спазването на вътрешният трудов ред от преподавателите от ФПН и прави мотивирани предложения за санкции до Ректора при неспазване на изискванията на ПВТР.

Чл. 36. Деканът има право да делегира част от правомощията си в едно или няколко направления на управленската дейност на заместник-деканите.

Чл. 37. Деканът утвърждава:

- (1) в началото на всеки семестър броя и състава на групите, курсовете и потоците студенти;
- (2) седмичните разписи на занятията на редовните студенти и разписите на занятията на задочните студенти;
- (3) индивидуалната годишна натовареност на преподавателите и отчетите по изпълнението ѝ;
- (4) еднократни промени в разписите на часовете, ако това не нарушава учебния процес; за промените се уведомява Учебен отдел.

VI. КАТЕДРА

<i>Правилник за устройството и дейността на Факултета по природни науки</i>	<i>Издание 4</i>	<i>Редакция 8</i>	<i>02.12.2016</i>	<i>стр. 7 от 12</i>
---	------------------	-------------------	-------------------	---------------------

Чл. 38. Катедрата е основно структурно звено на ФПН, което осъществява учебна и научноизследователска дейност по една или група сродни дисциплини.

Чл. 39. Органи за управление на Катедрата са Катедреният съвет (КС) и Ръководителят на Катедрата. КС се състои от членовете на Катедрата на основен трудов договор. В заседанията на КС могат да участват без право на глас представители на докторантите и студентите.

Чл. 40. КС се свиква на заседание най-малко един път месечно от Ръководителя на катедрата.

(1) Заседанията се председателстват от Ръководителя на катедрата.

(2) Заседанията са редовни, ако присъстват 2/3 от академичния състав.

(3) Решенията се вземат с явно гласуване и с повече от половината гласове, освен ако този Правилник или друг нормативен документ не предвижда друго.

(4) Заседанията на КС задължително се записват и аудиофайловете се съхраняват заедно с протоколите.

Чл. 41. Катедреният съвет:

(1) обсъжда и приема учебните планове на специалностите, обсъжда и приема учебните програми по дисциплините, осигурявани от преподаватели от съответната катедра; подготвя предложения до ФС за утвърждаване на тези учебни планове и програми; прави предложения за съдържанието на учебните програми по дисциплини, обезпечавани от преподаватели от други катедри на ФПН или други факултети;

(2) прави предложения пред ФС за приемане на нови учебни планове и за частични промени в текущите учебни планове;

(3) приема, по предложение на титулярите на учебните дисциплини, учебните програми по отделните дисциплини и актуализира тези програми периодично; утвърждава програмите за държавни изпити;

(4) обсъжда и приема критериите за допускане до изпит по учебните дисциплини, обезпечавани от Катедрата;

(5) обсъжда и утвърждава темите, научните ръководители и/или консултанти, и рецензентите на дипломните работи; за ръководители на дипломни работи само по изключение се избират преподаватели, които не са на основна работа в ШУ;

(6) прави предложения пред ФС за откриване, реорганизиране и закриване на специалности и специализантски курсове и програми;

(7) определя конкретната годишна натовареност на преподавателите от Катедрата с оглед оптимално обезпечаване на учебния процес;

(8) след обезпечаване на годишната натовареност на преподавателите от Катедрата на основен трудов договор прави предложения пред ФС за избор на хонорувани преподаватели и студент-демонстратори въз основа на конкретен брой часове, предвидени в учебния план, които не могат да бъдат взети от преподавателите на основен трудов договор;

(9) приема отчета на атестирания преподавател, преценката на Ръководител на катедра и прави предложение пред Атестационната комисия за атестиране на членовете на академичния състав;

(10) може да организира семинари за обсъждане на научните трудове на членовете от Катедрата;

(11) прави предложения пред ФС за разрешаване на творчески отпуски, специализации и квалификации на членовете на академичния състав на Катедрата; приема отчети на резултатите от тези форми;

- (12) взема решения по други въпроси, произтичащи от учебния процес и научно-изследователската дейност на Катедрата;
- (13) избира с тайно гласуване въз основа на конкурс по документи за срок от 4 години Ръководител на катедрата – хабилитирано лице в съответното научно направление на Катедрата;
- (14) приема годишен отчет на съответните отговорни лица за дейността и изразходваните финансови средства на Катедрата;
- (15) може да прави предложения пред ФС за присъждане на почетното звание „доктор хонорис кауза“;
- (16) оценяването на дисертационен труд, научноизследователска и преподавателска дейност на кандидатите за академична длъжност „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научно жури. За всяка конкретна процедура съставът му се предлага от първичното звено и се утвърждава от Факултетския съвет. КС предлага състав на научното жури за конкурсите за научно-образователната степен „доктор“ и „доктор на науките“.

Чл. 42. Ръководителят на катедра е хабилитирано лице в направлението на катедрата на основен трудов договор в ШУ.

- (1) Ръководителят на катедрата се избира с тайно гласуване за срок от 4 години от КС в съответствие с процедурата, заложенa в чл. 26д, ал. 4 от ЗВО.
- (2) Представява Катедрата пред ФС, Декана и други ръководни органи, пред други структурни звена на Факултета и Университета, както и пред извънуниверситетски институции.

Чл. 43. Ръководителят на катедрата:

- (1) отговаря за цялостната учебна и научноизследователска работа на преподавателите от Катедрата;
- (2) председателства заседанията на КС;
- (3) контролира изпълнението на взетите от КС решения, както и спазването на решенията от страна на академичния състав на Катедрата, взети от другите ръководни органи на Факултета и Университета;
- (4) докладва пред ФС решенията на КС, които трябва да бъдат одобрени от ФС или предложения на КС до ФС по учебната и научноизследователската дейност;
- (5) предлага за утвърждаване от Декана на състава на изпитни комисии;
- (6) ръководи текущата работа на служителите, които обслужват административно Катедрата;
- (7) дава становище за прехвърляне на студенти от специалността, която обслужва Катедрата в друга специалност;
- (8) контролира спазването на вътрешният трудов ред от страна на служителите от Катедрата и прави мотивирани предложения за санкции при неспазване на изискванията на ПВТР до ФС.

VII. АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

Чл. 44. Длъжностите на академичния състав във ФПН са:

- (1) хабилитирани преподаватели – доцент и професор;
- (2) нехабилитирани преподаватели – асистент и главен асистент;
- (3) преподавател.

Чл. 45. Преподавателят решава и/или дава мнение по студентски въпроси в съответствие с член 111 и 112 от ПУП.

Правилник за устройството и дейността на Факултета по природни науки	Издание 4	Редакция 8	02.12.2016	стр. 9 от 12
---	-----------	------------	------------	--------------

Чл. 46. Преподавателите във ФПН са длъжни:

- (1) да изпълняват служебните си задължения, произтичащи от КТ, ПВТР на ШУ „Епископ Константин Преславски” и длъжностната им характеристика;
- (2) да дават консултации на студенти, докторанти и специализанти в научната област, в която работят;
- (3) да имат минимум два часа седмично приемно време;
- (4) в началото на учебния курс да запознаят студентите с основните параметри и целите на изучаваната учебна дисциплина, да ги информират относно изискванията си, условията за допускане до изпит, формата и начина на оценяване;
- (5) да попълват коректно изпитните протоколи и да внасят оценките от тях в главната книга в десетдневен срок след провеждането на изпита или поставянето на текущата оценка;
- (6) периодично да отчитат научно-преподавателската си работа в съответствие с утвърдени от ръководните органи на ШУ критерии и механизми.

VIII. СЛУЖИТЕЛИ

Чл. 47. Служители във ФПН са всички лица, които нямат статут на научно-преподавателски кадри, но са пряко свързани с учебната дейност на Факултета и обслужват административно учебния процес. Основните им задължения са регламентирани в КТ, ПВТР на ШУ ”Епископ Константин Преславски” и длъжностната характеристика за съответната длъжност.

Чл. 48. Специалистите и лаборантите към катедрите са на пряко подчинение на ръководителите на съответните катедри, които определят текущите им задачи. Те изпълняват и пряко възложени задачи от Декана на ФПН.

Чл. 49. Главният координатор на Факултета е на пряко подчинение на Декана, който определя текущите му задачи.

IX. СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Чл. 50. Студенти във ФПН са всички лица, които се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен „ бакалавър” и „ магистър”.

Чл. 51. Специализанти във ФПН са всички лица, които повишават квалификацията си във Факултета по специализиран учебен план, без да придобиват по-висока образователна степен или нова специалност.

Чл. 52. Докторанти във ФПН са всички лица, които в рамките на Факултета се обучават за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Чл. 53. Приемането на студенти се извършва чрез конкурсен изпит и/или оценка от Държавен зрелостен изпит.

Чл. 54. Приемането на докторанти (в редовна и задочна форма на обучение) се извършва чрез конкурсен изпит.

Чл. 55. Приемането на специализанти се осъществява по начин, посочен в общите положения на съответния учебен план, утвърден от ФС.

<i>Правилник за устройството и дейността на Факултета по природни науки</i>	<i>Издание 4</i>	<i>Редакция 8</i>	<i>02.12.2016</i>	<i>стр. 10 от 12</i>
---	------------------	-------------------	-------------------	----------------------

Чл. 56. Студентите и докторантите от Факултета имат всички права, гарантирани им от чл. 70 и чл. 71 на ЗВО, от чл. 36 на ПСОУП и чл. 105 на ПУД.

Чл. 57. Студентите във ФПН са длъжни:

- (1) да познават и спазват разпоредбите на този Правилник, ЗВО, ПУД, ПСОУП;
- (2) да участват в учебния процес и да изпълняват изискванията на преподавателите, относно учебната дейност;
- (3) да изпълняват формите на текущ контрол и да спазват графиците за явяване на изпити;
- (4) да се информират своевременно за критериите за допускане до изпит, за формата и начина на провеждане на изпитите и текущия контрол и да се съобразяват с тях;
- (5) да изучават (като първи) западен език този, за който имат оценка от средното училище или за който притежават друг документ, удостоверяващ степента на владенето му;
- (6) да опазват материалната база на ШУ.

Чл. 58. Студентите във ФПН имат право:

- (1) да се преместват в друго висше училище, факултет, специалност, степен или форма на обучение, ако това не нарушава условията за обучение на неговия курс;
- (2) да избират учебни дисциплини при условията, определени в учебния план;
- (3) да получават квалифицирана помощ и ръководство за своето професионално и творческо израстване;
- (4) да се обучават едновременно по повече от една специалност или да придобият нова специалност;
- (5) да участват в научно-изследователска дейност;
- (6) да участват в организирани от Факултета научни конференции, симпозиуми и семинари;
- (7) да ползват студентски общежития, столове, медицинско обслужване, цялата материална база на висшето училище за учебна, научноизследователска, спортна и културна дейност и други придобивки за нормален живот и обучение при условия, определени от държавата и висшето училище;
- (8) да прекъсват обучението си;
- (9) да ползват ваканция не по-малко от 30 дни в рамките на една учебна година;
- (10) да ползват кредит за заплащане на такси и/или за издръжка през периода на обучението;
- (11) да получават стипендии;
- (12) учащите се инвалиди с трайно увреждане или деца на родители инвалиди с трайно увреждане имат право на стипендии и други социални облекчения, с разрешение на ректорското ръководство;
- (13) да бъдат избирани за студент-демонстратори.

Чл. 59. Докторантите във ФПН са длъжни:

- (1) да спазват разпоредбите на Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторанти;
- (2) да спазват индивидуалните си планове и да се явяват своевременно на заложените в тях изпити;
- (3) ежегодно да представят писмен отчет пред съответното научно звено за изпълнението на индивидуалния си учебен план;
- (4) да представят в срок дисертационния си труд за обсъждане в съответното научно звено;

<i>Правилник за устройството и дейността на Факултета по природни науки</i>	<i>Издание 4</i>	<i>Редакция 8</i>	<i>02.12.2016</i>	<i>стр. 11 от 12</i>
---	------------------	-------------------	-------------------	----------------------

(5) да опазват материалната база на ШУ.

Чл. 60. Докторантите имат право:

- (1) да публикуват резултатите от научните си изследвания в изданията на Факултета;
- (2) да участват в организираните от Факултета научни конференции, симпозиуми, семинари;
- (3) да ползват Университетската библиотека и материалната база на Университета;
- (4) да получават научни консултации от специалистите във Факултета;
- (5) да завършват в съкратени срокове образованието си при предварително изпълнение на индивидуалните си планове;
- (6) да бъдат избирани за хонорувани преподаватели.

X. СИМВОЛИ И РИТУАЛИ

Чл. 61. (1) ФПН има право на символ, който се поставя на всички рекламни листовки, програми, афиши и други печатни материали и се утвърждава от ФС.

(2) Студентите от ФПН се приемат и изпращат с ритуални срещи (промоции).

XI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 62. Изменения и допълнения в Правилника се правят по предвидената в него процедура при:

- (1) промени в ЗВО, Правилниците на Университета и други нормативни документи, отнасящи се до третираната от него материя;
- (2) мотивирано искане от страна на някое от структурните звена на ФПН;
- (3) мотивирано искане на Декана или решение на Факултетския съвет;
- (4) мотивирано предложение от страна на студентската общност, депозирано в писмен вид до Председателя на Общото събрание от студентите-членове на събранието.

Чл. 63. За всички неуредени в този Правилник положения са в сила разпоредбите на действащите Правилници на ШУ, ЗВО и др. В случаите на възникнало противоречие на този Правилник с други нормативни документи, да се съблюдават тези на по-висшестоящите органи.

Чл. 64. Правилникът за устройството и дейността на ФПН е актуализиран и приет от Общото събрание на Факултета с Протокол № ФД-02-002/ 30.11.2012 г. Той влиза в сила от деня на утвърждаването му от АС на Университета – Протокол №РД-05-04 от 14.12.2012 г. Правилникът за устройството и дейността на ФПН е актуализиран и приет от Общото събрание на Факултета с Протокол № ФД-02-002 от 02.12.2016 г. Той влиза в сила от деня на утвърждаването му от АС на Шуменския университет „Еп. Константин Преславски” – Протокол № 5 от 27.01.2017 г.